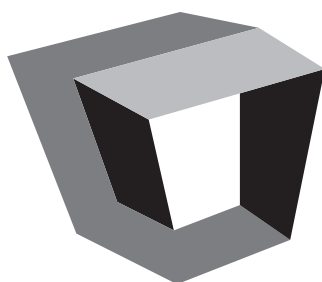

FSD3226

**Hyvä vapaa-aika:
haastattelumuistiinpanot ja
havaintopäiväkirjat 2013-2017**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Hyvä vapaa-aika: haastattelumuistiinpanot ja havaintopäiväkirjat 2013-2017 [aineisto-opas].
Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2019.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (8.10.2018).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3226. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Anttila, Anna (Helsingin kaupunki): Hyvä vapaa-aika: haastattelumuistiinpanot ja havaintopäiväkirjat 2013-2017 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2018-10-08).
Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3226>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	3
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte A	7
B	Aineistonäyte B	11

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Hyvä vapaa-aika: haastattelumuistiinpanot ja havaintopäiväkirjat 2013-2017

Aineiston nimi englanniksi: Enhancing Leisure Time Activities: Interview Notes and Observation Diaries 2013-2017

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (8.10.2018).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Anttila, Anna (Helsingin kaupunki)

Heimala, Pinja (Turun yliopisto)

Penttinen, Anna-Riikka (Helsingin yliopisto)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Vatka, Mikko (Helsingin kaupunki. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala)

Aineisto luovutettu arkistoon

21.12.2017

Asiasanat

harrastukset; kerhot; nuoret; nuoriso-ohjaajat; nuorisotalot; nuorisotyöntekijät; opettajat; oppilaat; vapaa-aika; vapaa-ajanohjaajat; yläkoulu

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: esi- ja peruskoulu; nuoret; vapaa-aika, matkailu ja urheilu

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Hyvä vapaa-aika

Tämä on aineistosarja Helsingin kaupungin nuorisotoimen Hyvä vapaa-aika -kehittämisen ja tutkimushankkeen tuloksista. Hyvä vapaa-aika -hanke on yksi nuorten syrjäytymistä ehkäisevistä Helsingin kaupunginvaltuuston rahoittamista kärkihankkeista. Tutkimukseen osallistui 12 yläkoululuokkaa, eli noin 170 iältään 13-16-vuotiasta nuorta vuosina 2013-2017. Hanke toteutettiin Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa, yhteistyössä opetusviraston ja tietokeskuksen kanssa. Samat nuoret olivat hankkeessa seitsemännen luokkansa alusta peruskoulun päättämisen jälkeisen syksyn loppuun asti.

Kyselyissä kartoitettiin nuorten omia käsityksiä, toiveita ja kokemuksia vapaa-ajastaan, hyvinvoinnistaan, ihmissuhteistaan, ja siinä oli muun muassa aakkostettu lista harrastuksista, joita heillä jo oli tai joita he mahdollisesti haluaisivat joskus aloittaa tai kokeilla.

Varsinainen tutkimusaineistojen keruu alkoi syyskuussa 2013, kun nuoret olivat käyneet yläastetta kuukauden. Seitsemännen luokan alusta alkaen kaikki oppilaat, myös vertailuluokissa, vastasivat vuosittain internet-kyselyyn. Kaikille yhteisiä nettikyselyitä teetettiin kuusi kertaa, yksi kysely lukukaudessa. Kysely tehtiin sekä syys- että kevätlukukausien aikana, koska tarkoituksena oli saada tietoa nuorten suosimista kesä- ja talviharrastuksista. Sarja sisältää myös nuoriso-ohjaajien päiväkirjoja hankkeen ajalta sekä ohjaajien ja opettajien haastatteluja.

Sisällön kuvaus

Aineisto sisältää Hyvä vapaa-aika -hankkeessa kerättyjä nuoriso-ohjaajien päiväkirjoja hankkeen ajalta sekä ohjaajien ja opettajien haastatteluja. Aineistoa kerättiin eteläsuomalaisessa kaupungissa viidestä eri koulusta. Jokaisella kohdeluokalla oli koko yläkoulun ajan oma nuoriso-ohjaaja, joka tarjosi tukea harrastusten löytämiseen ja vapaa-ajan aktiviteetteihin. Ohjaajat ja opettajat pohtivat, miten hanke on sujunut, mikä vaikutus nuoriso-ohjaajilta tulevalle tuella on nuorten harrastamiseen ja elämäntapoihin, ja mitä nuoriso-ohjaajien ja koulujen yhteistyö voi tarjota. Ohjaajien päiväkirjoja on neljä, haastatteluita kaksi ja opettajien haastatteluita 12.

Haastattelujen ja päiväkirjojen lisäksi aineisto sisältää nuorille järjestettyjen tutkijapajojen tuotoksia. Tutkijapajoissa nuoret pohtivat muun muassa sitä, mitä he tekevät täydellisenä päivänä,

mitä kaikkea he ovat 7-luokalla oppineet, mitä neuvoja he antaisivat 6-luokkalaiselle, mitkä ovat heille merkittäviä nettisivustoja ja missä he haluaisivat käydä.

Aineistosta on tehty html-versio, jonka hakemiston avulla haastatteluja ja havaintopäiväkirjoja on helppo selata.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö, Tapahtuma/prosessi/toiminta

Perusjoukko/otos: Hankkeeseen osallistuneiden yläkoulujen opettajat ja oppilaat sekä hankkeessa työskennelleet nuorisiohjaajat

Aineistonkeruun ajankohta: syksy 2013 – syksy 2016

Kerääjät: Anttila, Anna (Helsingin kaupunki)

Aineistonkeruun tekniikka: Kasvokkainen haastattelu, Oma kirjoitus tai päiväkirja, Yhteenvedo, lyhennelmä tai tiivistelmä

Keruväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko; Aineistonkeruuohjeistus: kirjoitusohje; Osallistujatehtävä

Aineiston ajallinen kattavuus: 2013 – 2016

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Koulujen rehtorit valitsivat 1-2 kohdeluokkaa ja vertailuluokkaa.

Aineiston määrä: 29 odt-tiedostoa ja yksi csv-tiedosto, joiden pituus yhteensä noin 110 sivua. Lisäksi odt-tiedostoista tuotetut html-tiedostot.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Linkkiä tutkijapajassa tuotettuun karttaan ei arkistoitu Tietoarkistoon tietosuojan takia.

Aineisto on anonymisoitu tutkimushankkeen toimesta. Aineistosta on poistettu seuraavat tunnistetiedot: henkilön nimi, osoite, puhelinnumero, vanhempien/huoltajien nimet, paikkakunta, ikä, tarkka harrastuspaikan maininta, tarkka oleskelupaikka (esim. koulun jälkeen), perheen koostumus, vanhempien ammatti, uskonnollinen vakaumus, terveyttä koskevat tiedot ja kaikki, jonka kautta henkilö voitaisiin tunnistaa. Lisäksi Tietoarkistossa poistettiin näiden periaatteiden mukaisesti yksi nimi ja maininta koulun lähiöstä. Tietoarkistossa tehdyt muutokset on merkitty tekstiin [[tuplahakasulkein]].

Julkaisut

Anttila, Anna (2014) "Mitä väliä onks netissä vai face to face?!" - Netti, some ja digitaaliset pelit osana nuorten vapaa-aikaa. Viikon näkökulma 9.6.2014. Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus Verke. <https://www.verke.org/blog/mita-valii-onks-netissa-vai-face-to-face/>

Anttila, Anna (2014) Nuorilla oikeus kuulua, loistaa ja voida hyvin. Nuorisotyö 1/2014.

Anttila, Anna (2014) "Olen paratiisissa" - Hyvä vapaa-aika lapsuuden ja aikuisuuden välissä. Nuorten hyvinvointikertomus. <http://www.nuortenhyvinvointikertomus.fi/blogi/2014-09/olen-paratiisissa-hyva-vapaa-aika-lapsuuden-ja-aikuisuuden-valissa>

Anttila, Anna (2014) "Spelar det nån roll om man är på nätet eller face to face?!" Viikon näkökulma 9.6.2014. Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus Verkke. <https://www.verke.org/blog/spelar-det-nan-roll-om-man-ar-pa-natet-eller-face-to-face/?lang=sv>

Anttila, Anna (2014) "What difference does it make if we are online or face to face?!" - Blog 9.6.2014 - National Centre of Expertise for Digital Youth Work in Finland Verke. <https://www.verke.org/blog/what-difference-does-it-make-if-we-are-online-or-face-to-face/?lang=en>

Anttila, Anna (2015) Vapaa-ajan yhteisöjen ja intressien tärkeys. Teoksessa Jouni Häkli, Kirsi Pauliina Kallio & Riikka Korkiamäki (toim.) Myönteinen tunnistaminen. Nuorisotutkimusverkosto, 65-70.

Anttila, Anna (2016) Kahdeksan keinoa tuhota nuoren halu harrastaa. <http://www.skolar.fi/kahdeksan-keinoa-tuhota-nuoren-halu-harrastaa/>

Anttila, Anna (2017) Hyvä vapaa-aika - parasta oppia. Raportti vapaa-ajan tuen vaikutuksista nuorten sosiaaliin suhteisiin, koulumenestykseen ja peruskoulun jälkeisiin valintoihin. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. http://vapari.munstadi.fi/files/2017/05/Anttila_Anna_Hyva_vapaa_aika_p

Anttila, Anna (2018) Verrattain kehittävää, eli nuorisotutkijana tietoperustaisessa nuorisotyön kehittämishankkeessa. Teoksessa Tomi Kiilakoski & Päivi Honkatukia (toim.) Miten tutkia nuoria ja nuorisotyötä? Vastapaino & Nuorisotutkimusseura, 3131-334.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3226>

Käytön ja kuvailun oheismateriaalit

Anttila, Anna (2017) Hyvä vapaa-aika - parasta oppia. Raportti vapaa-ajan tuen vaikutuksista nuorten sosiaaliin suhteisiin, koulumenestykseen ja peruskoulun jälkeisiin valintoihin. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus.

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte A

FSD3226 HYVÄ VAPAA-AIKA: HAASTATTELUMUISTIINPANOT JA HAVAINTOPÄIVÄKIRJAT
2013-2017

FSD3226 ENHANCING LEISURE TIME ACTIVITIES: INTERVIEW NOTES AND OBSERVA-
TION DIARIES 2013-2017

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Muistiinpanoja

29.4.2016 Koulu A

Aamulla kävin [koulussa A] katsomassa alakoulun salissa pidettävää kyky-kisaa. Koko koulu tuli alakoulun saliin, jossa koulun oppilaan esittivät joko livenä tai videolta oman kykynsä. Yhteensä esityksiä oli 22. Seiskoja ja ysejä lukuun ottamatta kaikilla luokka-asteilla oli esityksiä.

8.1.2016 Koulu A

Yritän miettiä jotain järkevää sanottavaa 18.1. pidettävään Täyden [seminaarin nimi] seminaariin. Aiheena on alueen näköinen nuorisotyö. Kahden kuukauden poissaolo (marraskuu opintovapaata, sen jälkeen [henkilökohtainen poissa olo töistä]) on tehnyt tehtävänsä ja sanottavaa on vähän.. Apuuva! Olen lueskellut vanhoja päiväkirjamerkintöjä, jotta muistaisin, mitä kaikkea on tullut hankkeessa tehtyä. Ekana vuonna tehtiin paljon retkiä ja tutustuttiin nuoriin. Takki oli auki ja kaikki kävi. Huhtikuussa 2014 tekemistä alkoi olla jo liikaakin ja työtä piti alkaa rajaamaan. Kysymyksiä heräsi, mikä on meidän työtä ja mikä kuuluu alueelle. Pohditutti se, miten kuulun [koulun A] ja [koulun E] tiimeihin ja miten tieto kulkee ja kenen kanssa voin työtä tehdä. Retket [Koulu A] ison luokan kanssa keskustaan vaatisivat ohjaaja-apua.

Liite B

Aineistonäyte B

FSD3226 HYVÄ VAPAA-AIKA: HAASTATTELUMUISTIINPANOT JA HAVAINTOPÄIVÄKIRJAT
2013-2017

FSD3226 ENHANCING LEISURE TIME ACTIVITIES: INTERVIEW NOTES AND OBSERVA-
TION DIARIES 2013-2017

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

BVOpettaja4

13.3.2014

1. Miten hanke on näkynyt omassa työssä vai onko näkynyt ollenkaan?

- Tällä hetkellä näkyy haastattelussa istumisella
- Oppilaat eivät juurikaan puhuneet → Muutenkin paljon ärsykeitä
- Oppilaat puhuvat jonkin verran vapaa-ajastaan → Helppo saada selvyys jos alkaa kyselemään, sillä lapset ovat avoimia
- Vapaa-ajan muoti-ilmiöt vaihtelee (jos ei muuten, niin pelattavien pelien osalta) → Kestohittejä lätkä, futis, ratsastus
- Koko ajan liikutaan vähemmän
- Koulun välitunneilla koriskenttä usein säiden salliessa käytössä, 2 kertaa päivässä pääsee pelaamaan sisäfutista
- Pyritty pitämään taloa koko ajan käytössä, mutta kouluajan ulkopuolella eri toimijat, jotka tiloja käyttävät
- Osa nuorista käy nuorisotalolla, mutta aika rajallinen porukka
- Kouluun tulee pitkänkin matkan päästä oppilaita erilaisten painotusluokkien vuoksi → Ei koulukuljetuksia, vaan tulevat itsenäisesti
- ”Koulussa asuminen” ei kuulu suomalaiseen kulttuuriin (toisin kuin Kiinassa)

